

Werkinstructie, plan van aanpak voor maai-, hekel- en bijkomende werkzaamheden in de gemeente Westerkwartier.

Dienstjaar 2020 en 2021

Wet natuurbescherming

Op al de hieronder genoemde werkzaamheden is van toepassing de Wet natuurbescherming. Dit is de wet van 16 december 2015,

Paragraaf 1 Maaien eerste snede van bermen, overhoeken, parkeerplaatsen, bouwterreinen , bij kruisingen en langs hoofdwatgangen die in de zomer gehekkeld worden in de gemeente Westerkwartier.

1.1 Werkzaamheden

1. het maaien van 1,00 meter berm naast de (half) verharding langs openbare wegen binnen- en buiten de bebouwde kom. De bermen worden geklepeld, het maaisel blijft liggen.
2. het maaien tot de insteek van bermen die grenzen aan hoofdwatgangen die in de zomer gehekkeld worden bij zomerhekkelen), inclusief het opzuigen en afvoeren van het bermmaaisel;
3. het maaien van bermen tot de insteek bij gevaarlijke kruisingen en bij in- en uitritten van woningen (incl. de overhoek bij Stationsweg 5 te Lutjegast) waar het uitzicht belemmerd wordt door hoge vegetatie, inclusief het afvoeren van het vrijgekomen bermmaaisel;
4. het maaien van het overloopparkerterrein bij Strandheem te Opende, inclusief het oprapen of opzuigen en afvoeren van het vrijgekomen maaisel.

1.2 Locaties

Het betreft maaiwerkzaamheden op diverse locaties verspreid over de gehele gemeente Westerkwartier, zoals staat aangegeven op de bij het bestek gevoegde tekeningen.

1.3 Aard van het werk, tijdstip uitvoering, uit te voeren werk

Het werk bij punt 1 t/m 4 wordt jaarlijks uitgevoerd en valt daarom wettelijk gezien onder de noemer 'Bestendig Beheer'. In de RAW systematiek vallen deze werkzaamheden onder de noemer 'Standaard Beheer'.

Het werk van de nummers 1 t/m 3 wordt uitgevoerd in de periode vanaf 1 juni tot 30 juni. Bij nummer 4 is de eerste maironde in week 21 en de laatste maironde ca. rond week 38.

Bij nummer 1 wordt er gemaaid met tractor voorzien van een klepelmaaier (met front- en/of zijarm), het maaisel wordt gekneusd en blijft liggen.

Bij de nummers 2 t/m 4 wordt er gemaaid met een klepelmaaier (met front- en/of zijarm), het maaisel wordt gelijk opgezogen en afgevoerd (en/of in depot gereden en later door de gemeente afgevoerd).

Bij de nummers 1 t/m 3 dient er zoveel mogelijk vanaf de weg, in één werkgang, met zo weinig mogelijk lawaai te worden gewerkt. Indien er toch onverhoopt in de berm moet worden gereden dient insporing te worden voorkomen. Dit kan voorkomen worden door de luchtdruk in de banden aan te passen en/of dubbele montering toe te passen.

Nummer 4 is een groot parkeerterrein, daar dient ook met zo weinig mogelijk lawaai te worden gewerkt. Ook daar dient insporing te worden voorkomen door de luchtdruk in de banden aan te passen en/of dubbele montering toe te passen.

1.4 Wet natuurbescherming - aanwezigheid van vogels, dieren

De werkzaamheden van punt 1 t/m 4 vallen zoals hierboven ook al is genoemd allemaal onder de noemer 'bestendig beheer'.

Conform de Wet natuurbescherming zijn praktisch alle vogelsoorten beschermd en is het wettelijk niet toegestaan deze tijdens het broeden opzettelijk te verstoren of te doden.

In de tijd dat de werkzaamheden van nummer 1 t/m 4 worden uitgevoerd zitten veel vogels te broeden. Hieronder uitleg hoe daar mee om wordt gegaan.

- punt 1: de kans dat vogels in de eerste meter langs de weg broeden is relatief klein. Meestal broeden vogels op een grotere afstand van de weg, bij voorkeur in het talud van de aangrenzende watergang of in het aangrenzende weiland.

Daarom wordt slechts de eerste meter gemaaid, in die strook zitten waarschijnlijk geen vogels te broeden. Worden er echter toch vogels aangetroffen in de één meter strook dan dient de aannemer bij de uit te voeren werkzaamheden het werkgebied van te voren te controleren op de aanwezigheid van bewoonde vogelnesten, jonge vogels en jonge zoogdieren. Indien die aangetroffen worden dan dient deze locatie gemarkeerd te worden met rood-wit lint.

Aan weerszijden van de locatie waar bewoonde vogelnesten, jonge vogels en/of jonge zoogdieren zijn aangetroffen dient een veiligheidszone van 5 meter te worden aangehouden waar niet gewerkt mag worden.

De fysieke aanwezigheid, het veroorzaken van lawaai dient zoveel mogelijk beperkt te worden. Daarbij dient - vanaf de weg - naar eventuele veiligheidszones te worden 'toegewerkt' zodat aangetroffen dieren (richting de sloot) kunnen vluchten.

- punt 2: bij overhoeken en gevaarlijke kruisingen wordt gemaaid in verband met de verkeersveiligheid. De gemeente maait alleen daar waar zich gevaarlijke situaties kunnen voordoen.

Bouwterreinen liggen meer in de bebouwde wereld waar veel gewandeld en gespeeld wordt, de kans dat daar broedende vogels zitten is klein. Bij het maaien van de dorpsbossen is het meer aannemelijk dat broedende vogels in het struikgewas of in de bomen nestelen. De kans dat zij echter ook op de grond broeden mag niet worden uitgesloten, controleren vooraf blijft daarom vereist. De richtlijnen genoemd bij punt 1 gelden dus ook voor overhoeken, gevaarlijke kruisingen, in- en uitritten en dorpsbossen..

- punt 3: bij punt 3 wordt alleen dáár gemaaid waar het waterschap i.v.m. de vele begroeiing - waardoor de doorstroming wordt bemoeilijkt - gaat zomerhekkelen. Bij zomerhekkelen hekkelt het waterschap alleen het 'natte' profiel van de sloot, zij laten de begroeiing op het talud staan. Voor aanvang van het zomerhekkelen maait de gemeente - alleen daar waar de hoofdwatergang grenst aan de openbare weg - de berm omdat anders de slootruigte in het lange gras komt te liggen en moeilijk te verwijderen is en/of omdat er anders bij het op bulten trekken van de slootruigte nog meer schade wordt aangericht. De gemeente maait - alleen daar waar nodig is - tot de insteek. De begroeiing op het talud blijft staan.

- punt 4: hetzelfde geldt voor het vijf keer maaien van het parkeerterrein bij Strandheem, er dient vooral bij de eerste maaibeurten gecontroleerd te worden of er bewoonde vogelnesten, jonge vogels en jonge zoogdieren worden aangetroffen, wanneer dat het geval is dan dienen dezelfde voorzorgsmaatregelen getroffen te worden zoals hierboven staan omschreven.

De doelstelling van de Wet natuurbescherming is tevens het beschermen van planten die in Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming zijn genoemd. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden in juni wordt slechts de eerste meter gemaaid, de kans dat daar beschermde soorten staan is klein. De aannemer dient zich er echter toch van te vergewissen dat er in die strook geen beschermde soorten staan.

Bij het maaien van punt 2 en 3 is de kans groter dat er beschermde planten worden aangetroffen. Er wordt daarom ook niet meer gemaaid dan noodzakelijk. Worden er beschermde planten aangetroffen dan dient dat gedeelte te worden overgeslagen.

Nummer 4, het maaien van het overloop parkeerterrein valt onder 'Kruidige begroeiingen met jaarlijks intensief onderhoud'. Voor deze begroeiingen geldt geen specifiek beheer gericht op de instandhouding van beschermde flora en fauna.

Paragraaf 2 Maaien bij tweede snede van overhoeken, parkeerplaatsen, bouwterreinen en bermen in de gemeente Westerkwartier.

2.1 Werkzaamheden

1. Het maaien van overhoeken, parkeerplaatsen, bouwterreinen en bermen tot aan de waterlijn langs openbare wegen en langs recreatieve voet- en fietspaden, Het vrijkomende maaisel wordt opgezogen en afgevoerd.
2. Het maaien van dorpsbossen. Het vrijgekomen maaisel wordt opgezogen en afgevoerd.

2.2 Locaties

Het betreft maaiwerkzaamheden op diverse locaties verspreid over de gehele gemeente Westerkwartier zoals staat aangegeven op de bij het bestek gevoegde tekeningen.

2.3 Aard van het werk, tijdstip uitvoering, uit te voeren werk

Het werk van 1 t/m 2 valt onder de beheercategorie 'Kruidige begroeiingen met jaarlijks extensief onderhoud'.

Het werk wordt jaarlijks uitgevoerd en valt daarom wettelijk gezien onder de noemer 'Bestendig Beheer'. In de RAW systematiek vallen deze werkzaamheden onder de noemer 'Standaard Beheer'.

Het werk wordt uitgevoerd in de maand september van elk jaar. Er wordt gemaaid met een tractor voorzien van een maai- en zuigklepelcombinatie (front- en/of zijarm), het maaisel wordt opgezogen en afgevoerd. Er dient met uitzondering van de dorpsbossen zoveel mogelijk vanaf de weg, in één werkgang, met zo weinig mogelijk lawaai te worden gewerkt. Indien er toch onverhoopt in de berm moet worden gereden dient insporing te worden voorkomen. Dit kan voorkomen worden door de luchtdruk in de banden aan te passen en/of dubbele montering toe te passen.

2.4 Wet natuurbescherming - aanwezigheid van vogels, dieren

Conform de Wet natuurbescherming zijn praktisch alle vogelsoorten beschermd en is het wettelijk niet toegestaan deze tijdens het broeden opzettelijk te verstoren of te doden.

Tijdens het maaien van de tweede snede, in september, is de kans op broedende vogels echter nihil.

Eventueel toch aanwezige, rustende vogels hebben in verband met de fysieke aanwezigheid van mensen, geluid en materieel genoeg tijd om te kunnen vluchten.

Om de kans op het doden van vogels echter toch tot een minimum te beperken dient de aannemer voor aanvang van de werkzaamheden het werkgebied te controleren op de aanwezigheid van eventueel nog bewoonde vogelnesten, jonge vogels en jonge zoogdieren.

Indien die onverhoopt toch aangetroffen worden dan dient deze locatie gemarkeerd te worden met rood-wit lint. Ter plaatse mogen geen werkzaamheden uitgevoerd worden.

Aan weerszijden van de locatie waar bewoonde vogelnesten, jonge vogels en/of jonge zoogdieren zijn aangetroffen dient een veiligheidszone van 5 meter te worden aangehouden waar niet gewerkt mag worden.

De fysieke aanwezigheid, het veroorzaken van lawaai dient zoveel mogelijk beperkt te worden. Daarbij dient - vanaf de weg - naar eventuele veiligheidszones te worden 'toegewerkt' zodat aangetroffen dieren (richting de sloot) kunnen vluchten. Wanneer dieren worden aangetroffen op een afstand kleiner dan 5 meter vanaf het werkgebied dan gelden daarvoor dezelfde richtlijnen.

De doelstelling van de Wet natuurbescherming is tevens het beschermen van planten die in Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming zijn genoemd. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden in september zijn bijna alle planten uitgebloeid en de zaadsetting is geweest. De kans op nog aanwezige beschermde planten is daarom niet groot.

De aannemer dient zich er echter toch van te vergewissen dat er in die strook geen beschermde soorten staan. De aannemer dient al naar gelang van zijn bevindingen conform de richtlijnen maatregelen te treffen.

Paragraaf 3 Uitmaaïen watergangen, vijvers en waterpartijen in de gemeente Westerkwartier, inclusief het op bulten trekken en gedeeltelijk afvoeren van de slootruigte.

3.1 Werkzaamheden

1. Uitmaaïen van watergangen buiten de bebouwde kom, inclusief het op bulten trekken van de vrijgekomen slootruigte;
2. Uitmaaïen van watergangen, vijvers en waterpartijen binnen de bebouwde kom, langs recreatieve voet- en fietspaden en in dorpsbossen, incl. het op bulten trekken van de vrijgekomen slootruigte;
3. Het op bulten trekken van slootruigte en het gedeeltelijk afvoeren ervan.

3.2 Locaties

Het betreft watergangen, vijvers en waterpartijen langs openbare wegen, recreatieve voet- en fietspaden en in dorpsbossen binnen en buiten de bebouwde kom verspreid over de gemeente Westerkwartier, zoals staat aangegeven op de bij het bestek gevoegde tekeningen.

3.3 Aard van het werk, tijdstip uitvoering, uit te voeren werk

Het werk van punt 1 t/m 3 wordt jaarlijks uitgevoerd en valt daarom wettelijk gezien onder de noemer 'Bestendig Beheer'. In de RAW systematiek vallen deze werkzaamheden onder de noemer 'Standaard Beheer'.

Het werk wordt uitgevoerd in de maand oktober van elk jaar.

De sloten worden geschoond met een tractor voorzien van een maaikorf. De slootruigte wordt 'op richel' evenwijdig aan de te schonen sloot gelegd. De slootruigte dient na het hekkelen 48 uur ongemoeid te worden gelaten. Dit om kleine dierlijke organismen de kans te geven om een veilig heenkomen te zoeken. Na 48 uur mag de slootruigte op bulten worden getrokken.

De vijvers worden geschoond met een tractor voorzien van een maaikorf en/of een truxor, of maairupsboot. De vrijgekomen slootruigte wordt op de kant gelegd. Ook deze slootruigte dient 48 uur ongemoeid te worden gelaten om pas daarna of een later tijdstip door de aannemer of door gemeente te worden afgevoerd. De aannemer ruimt de slootruigte ten noorden van het Van Starkenborghkanaal op en de gemeente de rest.

Er dient zoveel mogelijk vanaf de weg, in één werkgang, met zo weinig mogelijk lawaai te worden gewerkt. Indien er toch onverhoopt in de berm moet worden gereden dient insparing te worden voorkomen. Dit kan voorkomen worden door bijvoorbeeld de luchtdruk in de banden aan te passen en/of dubbele montering toe te passen.

3.4 Wet natuurbescherming - aanwezigheid van vogels, dieren

Conform de Wet natuurbescherming zijn praktisch alle vogelsoorten en meerdere vissen en (water)amfibieën beschermd. Zie Onderdeel A (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel A van de Wet natuurbescherming).

Het is wettelijk niet toegestaan deze te beschadigen, te verontrusten en/of te doden.

Tijdens bovengenoemde werkzaamheden in oktober is de kans op broedende vogels nihil. Eventueel toch aanwezige, rustende vogels hebben in verband met de fysieke aanwezigheid van mensen, geluid en materieel genoeg tijd om te kunnen vluchten.

Om de kans op het beschadigen van beschermde planten, het doden van vogels, vissen en/of (water)amfibieën echter toch tot een minimum te beperken dient de aannemer voor de werkzaamheden het werkgebied te controleren op de eventuele aanwezigheid van deze planten en/of dieren.

Indien die onverhoopt toch aangetroffen worden dan dient deze locatie gemarkeerd te worden met rood-wit lint. Ter plaatse mogen geen werkzaamheden uitgevoerd worden.

Aan weerszijden van de locatie waar de beschermde planten en/of dieren worden aangetroffen dient een veiligheidszone van 5 m. te worden aangehouden waar niet gewerkt mag worden.

De fysieke aanwezigheid, het veroorzaken van lawaai dient zoveel mogelijk beperkt te worden. Daarbij dient

- vanaf de weg - naar eventuele veiligheidszones te worden 'toegewerkt' zodat aangetroffen dieren kunnen vluchten.

Vissen en/of (water)amfibieën mogen niet worden 'opgesloten' in een dood lopende sloot. Werk van 'dicht naar open' en zet eventueel op de kant komende vissen terug in de sloot.

Wanneer dieren worden aangetroffen op een afstand kleiner dan 5 meter vanaf het werkgebied dan gelden daarvoor dezelfde richtlijnen.

De doelstelling van de Wet natuurbescherming is tevens het beschermen van planten genoemd volgens Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden in oktober zijn bijna alle planten uitgebloeid en is de zaadzetting geweest. De kans op nog aanwezige beschermde planten is daarom niet groot.

De aannemer dient zich er echter toch van te vergewissen dat er in die strook geen beschermde soorten staan. De aannemer dient al naar gelang van zijn bevindingen conform de richtlijnen maatregelen te treffen.

3.4 Krabbescheer

Het vrouwtje van de bedreigde libellesoort De Groene Glazenmaker legt zijn eitjes alleen in de waterplant krabbescheer. In verband daarmee mag - wanneer krabbescheer wordt aangetroffen - jaarlijks maximaal 50 procent van deze waterplant verwijderd worden.

Paragraaf 4 Onderhoud beplanting, verwijderen van begroeiing (hakhout) in uit te maaien watergangen.

4.1 Locaties

Het betreft het verwijderen van begroeiing (hakhout) op nog nader te bepalen plaatsen in uit te maaien watergangen verspreid over de gemeente Westerkwartier.

4.2 Aard van het werk, tijdstip uitvoering, uit te voeren werk

Onderhoud beplanting, het verwijderen van begroeiing in uit te maaien watergangen valt gedeeltelijk in de beheercategorieën 'Houtige boombegroeiingen met ondergroei' en in 'Waterbegroeiingen en overgangen land en water'.

Het werk wordt jaarlijks uitgevoerd en valt daarom wettelijk gezien onder de noemer 'Bestendig Beheer'.

Het werk wordt uitgevoerd tijdens of na het uitmaaien van watergangen. Het betreft het onderhoud van beplanting, verwijderen van begroeiing (hakhout) die het uitmaaien van watergangen belemmeren.

Het werk gebeurt met een handzaag en/of een motorkettingzaag. De vrijkomende begroeiing komt op takkenhopen in de berm te liggen. De takkenhopen worden op een later tijdstip door de gemeente zelf verwijderd. In principe komt de vrachtauto voor het verwijderen van de takkenhopen niet naast de verharde weg. Produceren van lawaai zal bij bovenstaande werkzaamheden - indien mogelijk - zoveel mogelijk worden beperkt.

4.3 Wet natuurbescherming - aanwezigheid van vogels, dieren

In principe als bij uitmaaien watergangen.

4.4 Wet natuurbescherming - beschermde planten

In principe als bij uitmaaien watergangen.

Paragraaf 5 Algemeen

- Op al de hieronder genoemde werkzaamheden is van toepassing de Wet natuurbescherming 2015. Dit is de wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur.
- Het bestek, deze werkinstructie, de Wet natuurbescherming 2015 dienen ten allen tijde op het werk aanwezig te zijn.
- Op het werk dient ten alle tijde iemand aanwezig te zijn die aantoonbaar deskundig en zorgvuldig kan handelen in het kader van de Wet natuurbescherming, diegene dient minimaal niveau 1 van de Flora en Faunawet gecertificeerd te zijn.
- De aannemer dient in het kader van de Wet natuurbescherming te zorgen voor een goede instructie aan zijn personeel.
- Wanneer de aannemer beschermde planten aantreft in het werkgebied die in Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming staan dient er ontheffing te worden aangevraagd.
- Om de kans op het beschadigen van beschermde planten, het doden van vogels, vissen en/of (water)amfibieën tot een minimum te beperken dient de aannemer voor de werkzaamheden het werkgebied te controleren op de eventuele aanwezigheid van beschermde planten en/of dieren.
- **Zaken die betrekking hebben op de Wet natuurbescherming dienen schriftelijk te worden vastgelegd en onmiddellijk te worden gemeld aan de directie c.q. opdrachtgever.**